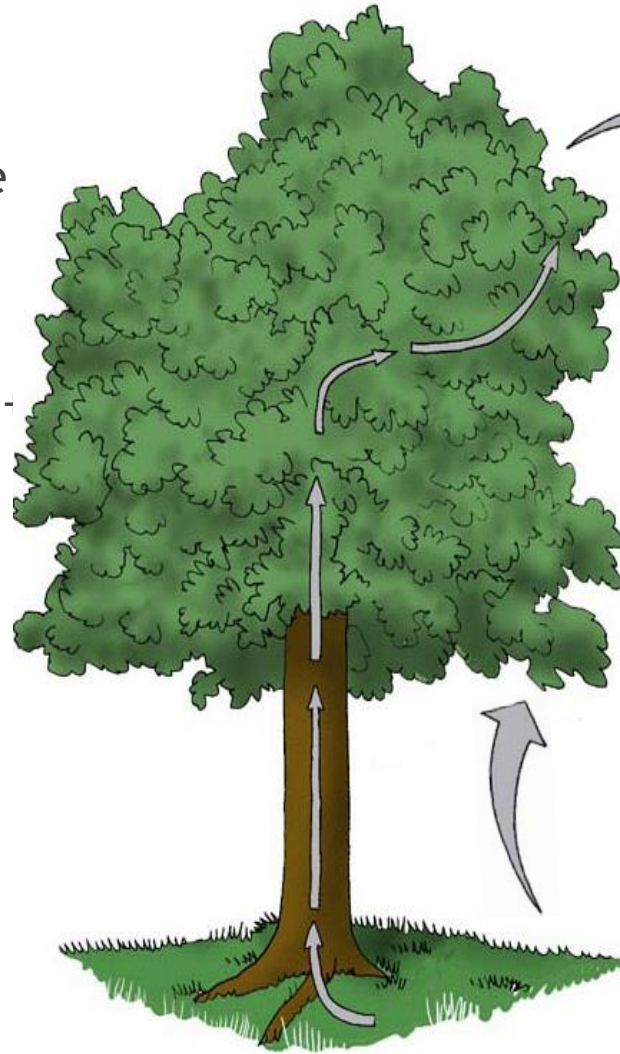

Biljke i voda

Vodni režim

= cjelokupni promet vode
biljkama

= primanje + provođenje -
izlučivanje vode

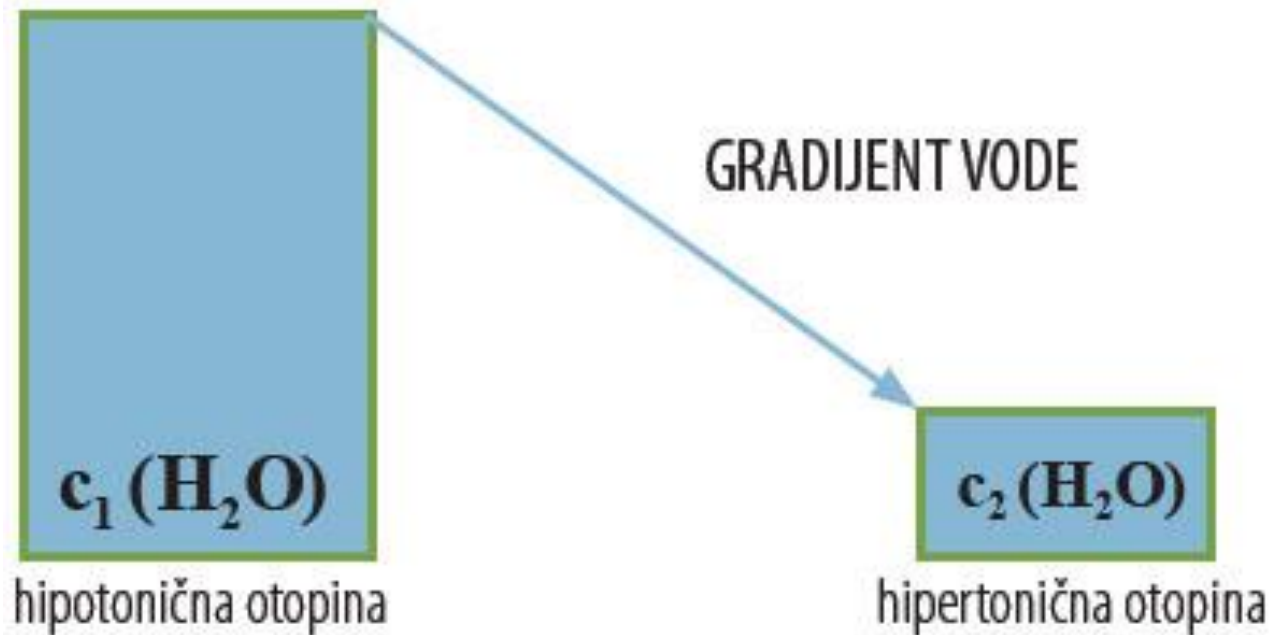
IZLUČIVANJE
VODE

PROVOĐENJE
VODE

PRIMANJE
VODE

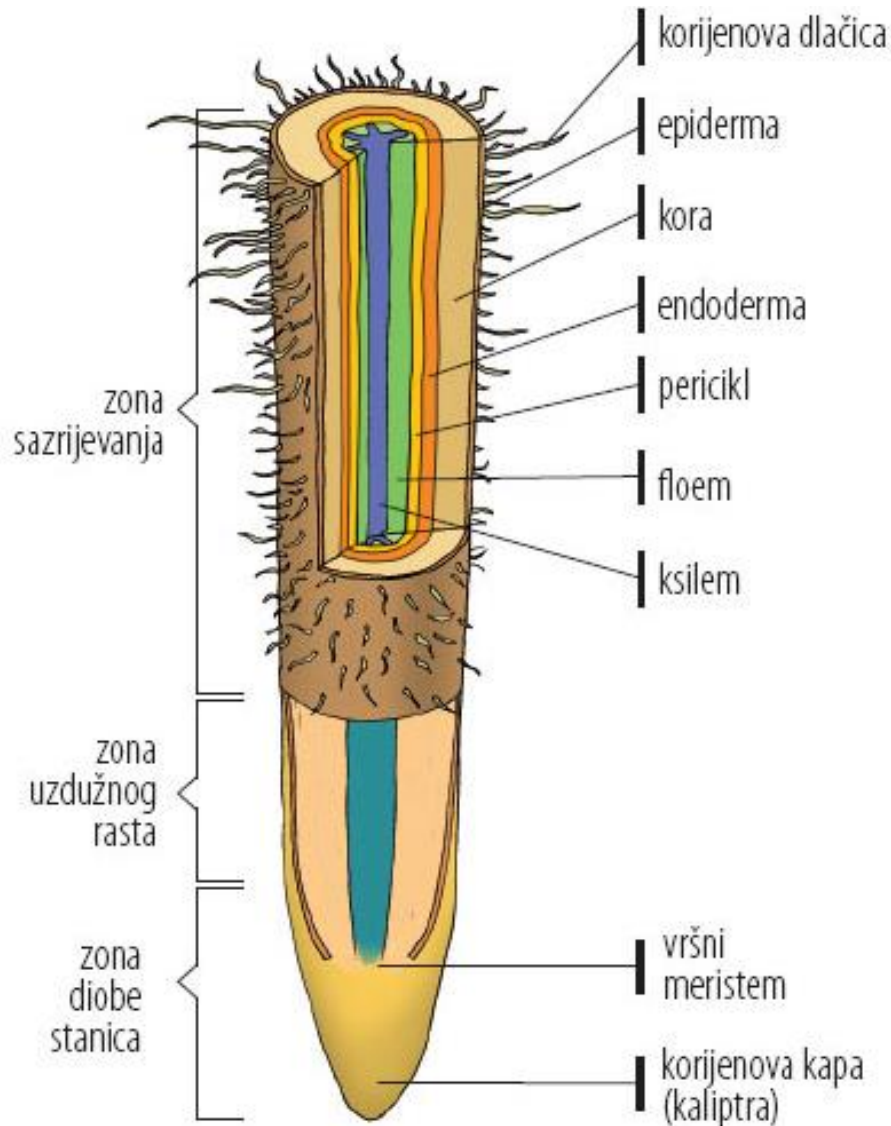
Gradijent vode

= pogonska sila za kretanje vode kroz biljku

Primanje vode

- ▶ korijenovim dlačicama u epidermi mladog korijena

Načini primanja vode

▶ BUBRENJE

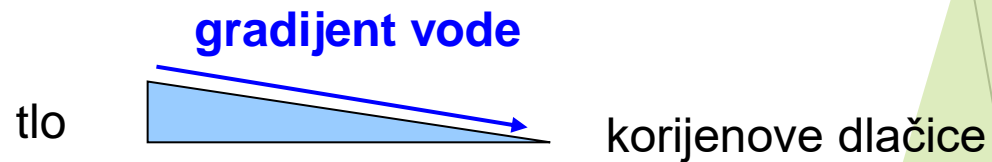
= uvlačenje vode u šupljine zbog kapilarnih sila + adsorpcija vode na površinu molekula i iona

▶ temeljni procesi: difuzija, kapilarnost, hidratacija

▶ OSMOZA

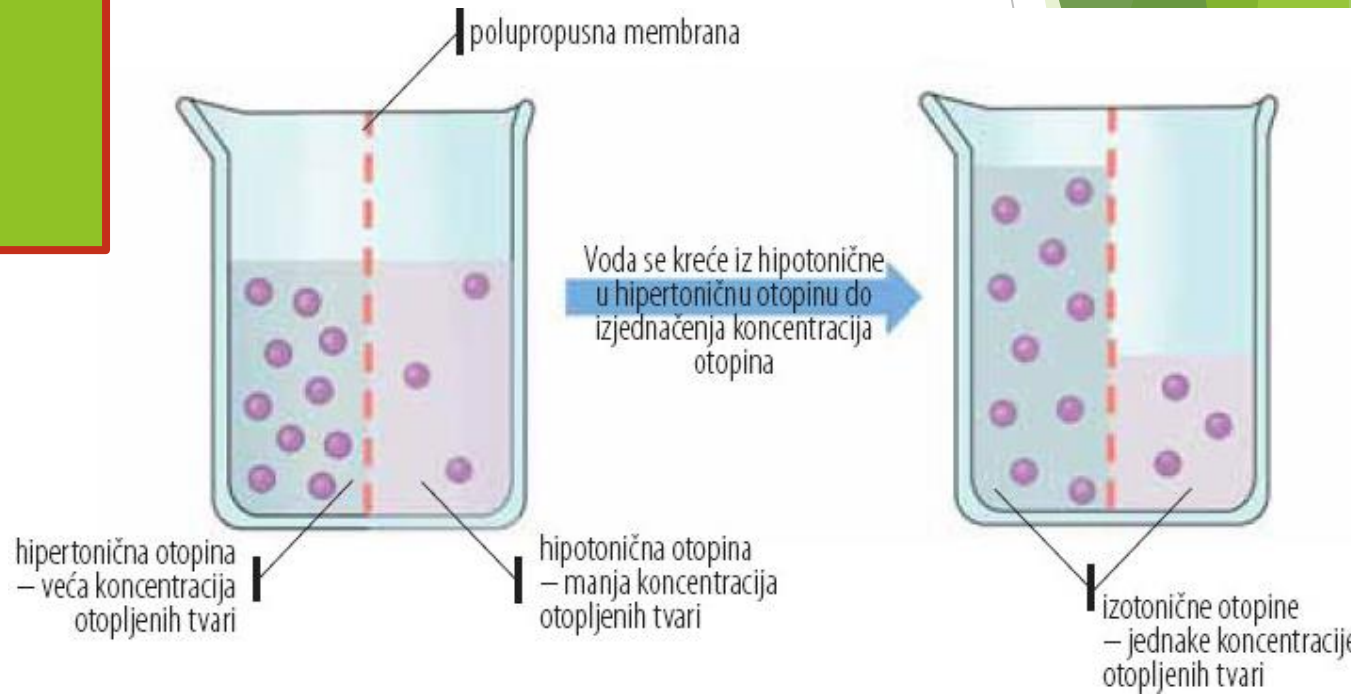
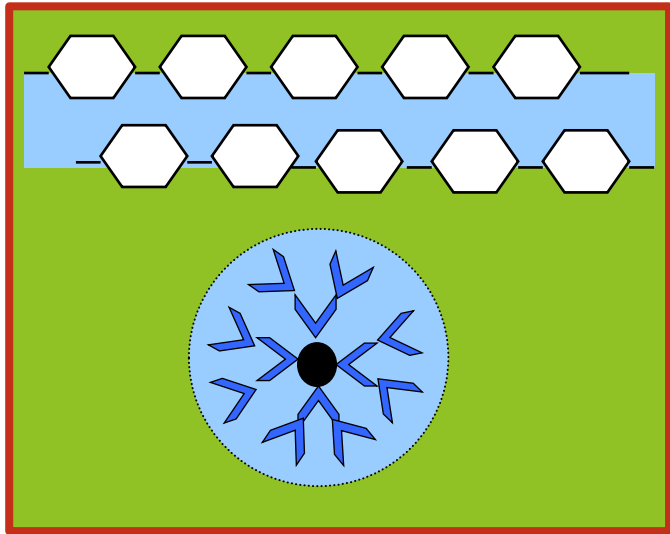
= difuzija vode kroz polupropusnu membranu

---

transport vode: **pasivan**

Bubrenje i osmoza

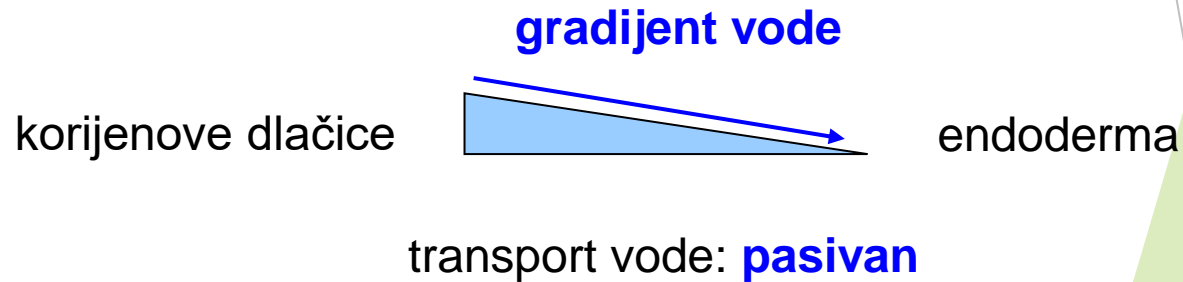

Provođenje vode (1)

① korijenove dlačice → parenhim → endoderma

▶ bubrenje = vanstanični, apoplastni put vode

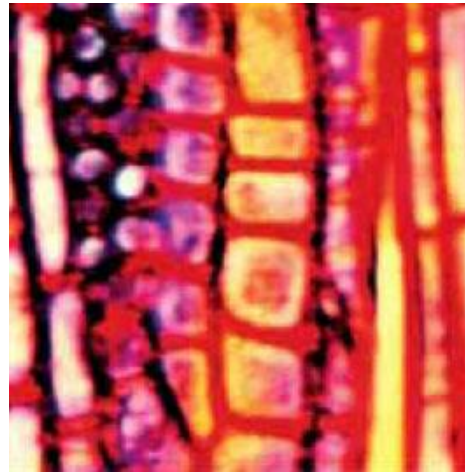
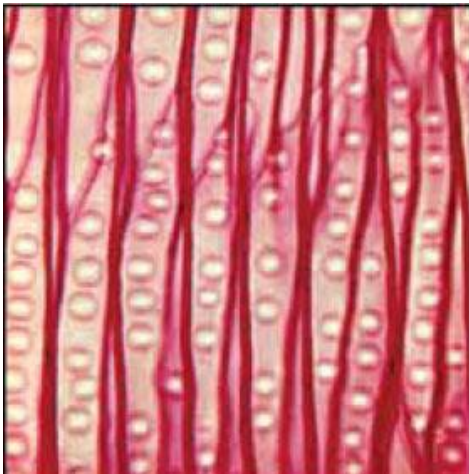
▶ osmoza = unutarstanični, simplastni put vode

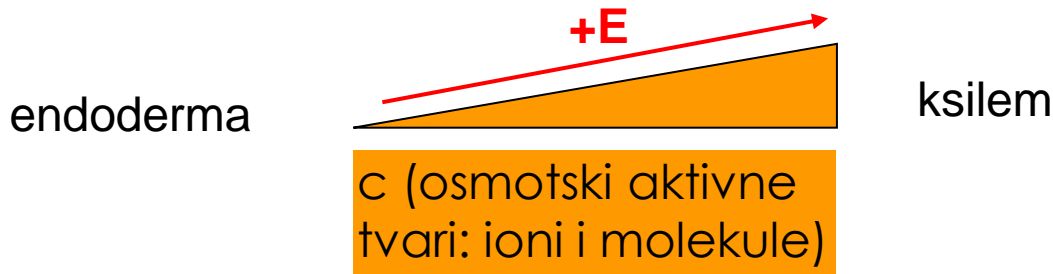
Provođenje vode (2)

② endoderma → ksilem

- ▶ procesi: korijenov tlak + izlučivanje vode
- ▶ endoderma: Casparyjeva pruga
- ▶ ksilem = provodno tkivo za vodu i otopljene mineralne soli
= traheide i traheje

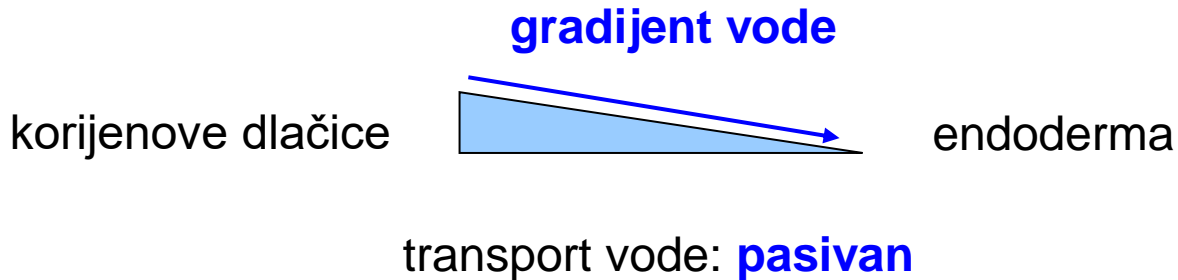

transport otopljenih tvari: **aktivan**

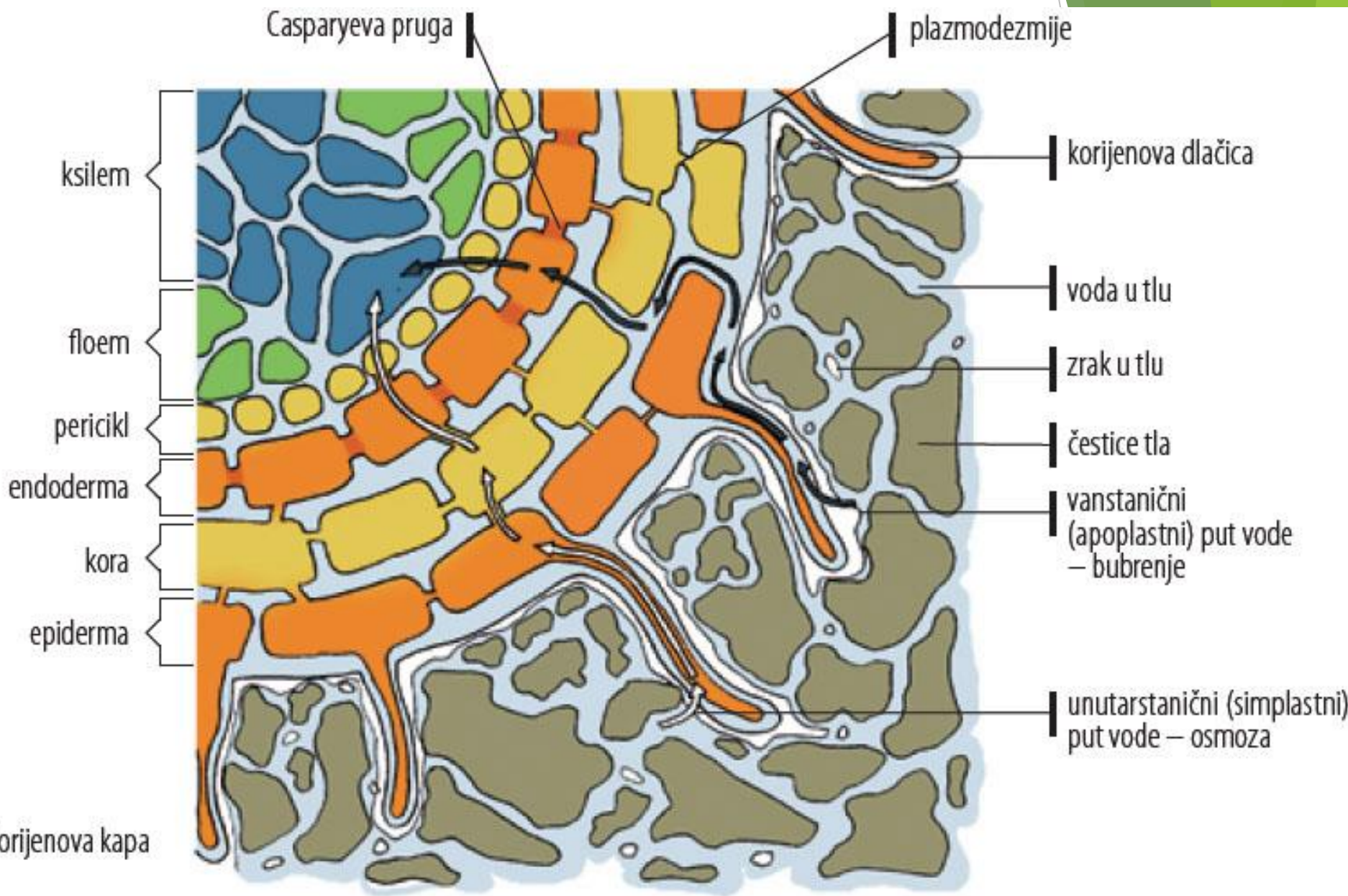
→ **porast osmotskog tlaka u žilama ksilema**

→ **gradijent vode**

**KORIJENOV
TLAK** - aktivno
utiskivanje
otopljenih tvari iz
stanica endoderma
u provodne žile
ksilema (traheide i
traheje) radi ulaska
vode osmozom i
podizanja stupca
otopine u njima

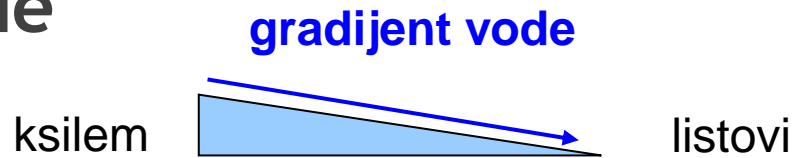
Put vode kroz korijen

Provođenje vode (3)

③ ksilem → listovi

▶ listovi: IZLUČIVANJE VODE →
gradijent vode

transport vode: **pasivan**

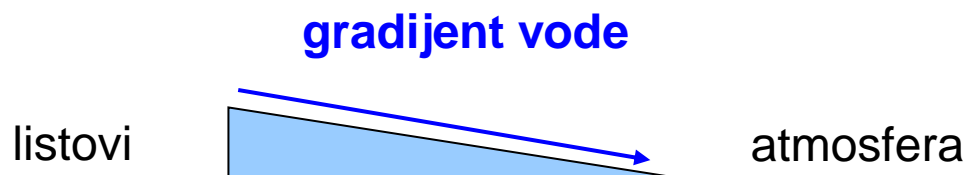
Izlučivanje vode

- ▶ **TRANSPIRACIJA**

= isparavanje vode kroz puči (stome)

- ▶ **GUTACIJA** = aktivno izlučivanje kapljica vode kroz puči vodenice (hidatode)

Transpiracija

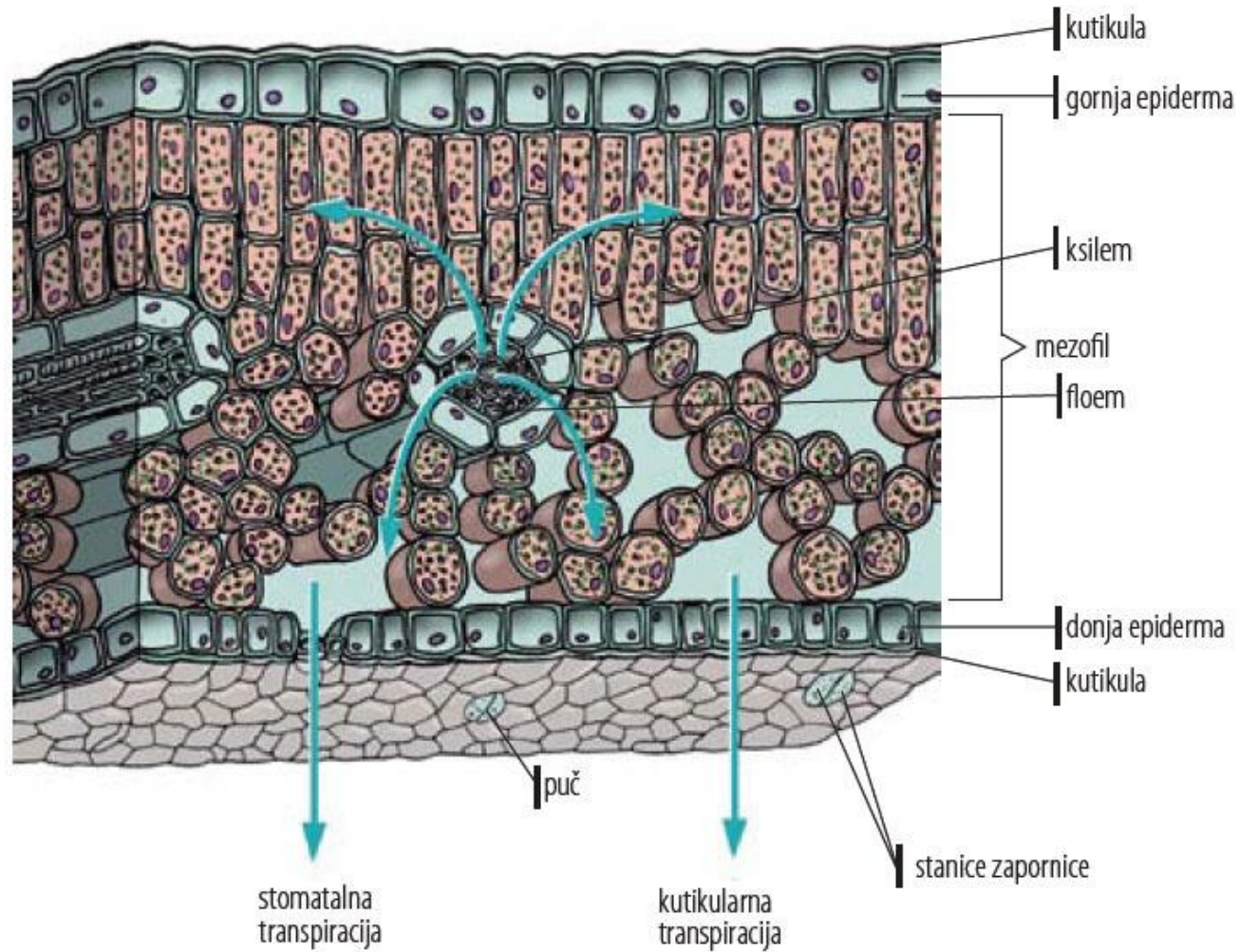

transport vode: **pasivan**

- ▶ jačina transpiracije ovisi o:
  - opskrbljenosti vodom
  - transpiracijskoj površini
  - svjetlosti
  - temperaturi
  - vlažnosti zraka
  - brzini vjetra

Vrste transpiracije

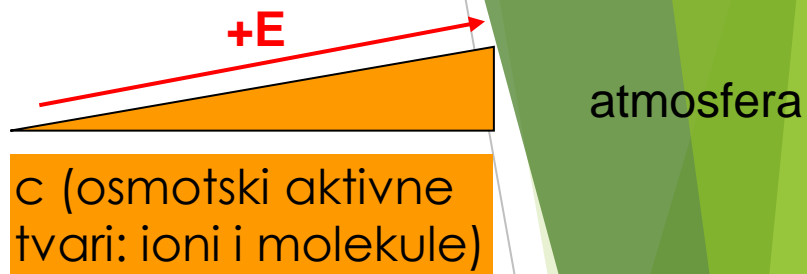
- ▶ stomatalna
- ▶ lenticelarna
- ▶ kutikularna

Gutacija

hidatode u listu

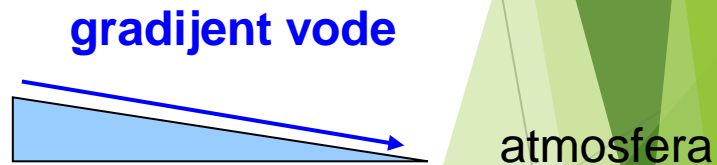
transport otopljenih tvari: **aktivan**

→ **pad osmotskog tlaka u hidatodama**

→ **gradijent vode**

hidatode u listu

transport vode: **pasivan**

PONOVIMO

1. Usporedi gutaciju i transpiraciju?
2. Što je korijenov tlak i koja je njegova uloga?
3. Objasni osmozu na primjeru morske i obične vode?
4. Što je ksilem?